

VEDEKEZZEN CSAKIS

ALTAI A LEGFINOMABB ÉS LEGBIZTOSABB

Ezek hálózata! Rózsák, liomok? Nem arasz-
tanak pompát, nem fokozzák a lélek hangu-
latát, Rothadni fognak, az emulás virít
bennük!

Ez az érzés sodorja az agg király: a boros
vágszemléletbe, amelynek egyre visszatérő
akkordjai: Hívások hívásai, minden húság!

A könyv a fiatal költő halála után került
a könyvtárba; apja gondoskodott a meg-
jelenéséről. Akik behatolnának a M. J.
Lebensohn költészetébe, határozottan tagad-
ják, hogy a derült költő így fejezhette be
azt az optimista költeményt. Ezt nyilván
apja írta hozzá, hogy befejező akkordként
az Istenben való megadás csenghessen ki a
poémából. Különösen S. Frug, a híres jiddis
költő ragaszkodott ehhez a foltvetéshez.

Szerinte Salamon király stílusosan csak a
bölcsesség szemléződő nyugalmát közepette
zárhatja le életét.

„Jael és Sziszra” című bibliai költeménye
a zsidó néphez érzett szeretetét árasztja, de
átfogó és erős témája ellenére nem tudott
anyra behatolni az olvasók érzésvilágába,
mint a középkor legnagyobb zsidó költője,
Juda Halevyról alkotott poémájával.

Juda Halevyról azt tarja a hagyomány,
hogy amikor hosszú vándorlásai után el-
jutott a Szentföldre, egy szaracén lovas
kardjával átütötte Micha Jozsef Lebensohn
ezt a jelenetet írja le. Juda Halevy keserű
könyveket ont a régi dicsőség elvesztése föl-
lötti fájdalomában, víziószertien jelennek meg
előtte az ország egykori nagyjai: a próféták,
a nép kiváló törvényhozói, a zooláros és a
bölcs király. A Spanyolországból száműzött
költő felé nyújtják hívó csontkézeit. Ekkor
hirtelen megragadja egy kéz, a gyilkos keze.
A dalnok tévővagy vet egy pilánást a lovas-
ra és mielőtt a látomány eltűnt volna, már
ő is ott van az elmult nagyságok birodalmá-
ban. Senk nem sraja, de a halottak tömege
ujjongó barátsággal fogadja.

Egyik költeményét halálós ágyán írta.
Címe: „Dallja nidacha” (Letört ág), amely
egészen cionista szellemű. A költő kérdi a
letört ágtól, „meve eső és vihar ide-oda
himbál és lök, miért nem jut nyugovóra?
Azért — felel — mert el vagyok szakítva
az anyaföldtől, ott a kelem, mély a zsidó-
ság nagy fáját táplálja.

Egyedül halt meg egy berlini kórházban,
barát nélkül, távo a családtól, költői meg-
érzései és fantáziái közepe te.

Juda Halevyról írott látomásos költemé-
nyében bizonyára önmagát rajzolta a poéta
öszönével, egyedülvalóságát és népéhez tar-
tozását. A szenvedő népet vizsgálta élete
utolsó szakában. Az egyén emulásiának re-
zignált érzésében benne vibrál a nép örök
élete.

Költő sorsa M. J. Lebensohn élete és el-
mulása. Es egyben zsidósors is. (sz. 1.)

Zionba
a Zion Lloyd-al

Zion Lloyd

rendez és közvetít a legelőnyösebb fel-
tétel mellett utazásokat

Palesztinába

a Közel-Keletre, a DACIA, ROMANIA,
POLONIA, KOSCIUSZKO, HAR CION
HAR CARMEL és BLGAR hajókon.
Felvilágosítással és prospektussal szí-
vesen szolgálunk. Központ: Bucuresi,
Calea Victoriei 33. Director: M. JAM-
POLSKI.

Képviseletek:
Erdélyi központi képviselet:

Dr. Neumann Vilmos

Cluj, Str. Berthelot 12. Telefon 6.82

Bánati képviselet:

Reitter E. n

Timisoara, IV. Str. Bonnaz 5.

Bihar vm. és Oradea részére:

Kirsch Tibor

Oradea, Str. N. Iorga 21. Telefon 7-52.

Galati, Románia Hamburgja a válság éveiben

Galati nemzetiségei. Zsidók és szombatosok a dunai kikötővárosban

Galati, január 17. Románia Hamburgjának
nevezik Európában Galati, a várost, amely
éppolyan messze esik a Fekete tenger felé,
mint Hamburg az Északtól. A tengeri hajók
ide éppoly feljőhetnek, mint ahogy a csator-
nán feljőhetnek Hamburgba. Besarabia és
Dobruzsza gabonája, szőlője, bora, Erdély ki-
termelt és fe dolgozott: fája innen árad szél-
jel a dunai országokba, vagy a Fekete ten-
geren Kelet felé. Csehszlovákia Palesztinába
küldött cukorját itt rakják át. Az ország ke-
reskedelmének egyik fontos ütőere ez a város,
amelynek vérkeringése azonban egyre las-
sodik. Európának legnagyobb farszomsá-
gköze van Galaton és itt működik legna-
gyobb halászi központja az országnak, a
híres beszarabiai orosz halászokkal, akik
pompásan érenek a Duna mellett eiterülő
mocsarak kihasználásához.

Amit még megkímélt a krízis

Ezek a mocsarak dagály idején megtérnek
a folyam hullámaival és a folyam haláival. A
halászok nem hálóval dolgoznak, hanem ma-
gas, sürti cölöpkerítést vernek a mocsaras
részen, hogy apály idején a halak bent ma-
radjanak a mocsaras vízben, ahová férgekkel
és egyéb hal-táplálékkal csalogatják őket.
Pusztá közé lehet ilyenkor halászni, vagy
hurokkal és szigonyal, mert hatalmas pél-
dányok maradnak az iszokban, amelyek köny-
nyen nem adják meg magukat. Innen látják
el a fővárost és az ország nagyobb városait:
hallal és a legjobb ika-fajtákkal.

Azér kei a városnak ez a specialitását
éjszamban megemlíten, mert egyedül a halá-
szi üzeme nem csökkent. Minden más üzem-
et nehány, a belvárosi kereslet számá a dol-
gok gyára kivétel, a krízis erősen kikérdett
és a szorgalmas kikötőváros, amely 1922-ben
140,000 lakost mutatott ki, most alig 105,000
lélek fölött rendelkezik.

Nemzetiségek városa

Galati a nemzetiségek városa. Tulnyomó
részben románok lakják, de sok a görög,
orosz, bolgár, zsidó és német nemzetiségű.
Vannak franciák, sőt tizenkét perzsa cipő-
tisztító is, akiknek érdekeit egy saját so-
raikból való konzul képviseli.

A görögök kereskedőkés bankások, a bol-
gárok kertészek és bo kereskedők, a németek
nagyiparosok és importőrök. Kétféle németek
élnék a városban. Régi birodalmi németek,
akik még a háboru előtt jöttek, és meg-
vagyosodtak, gyökereket vertek és tekin-
telyre tettek szert. Ha van családra tehető a
számuk. Ugyanannyan vannak az Erdélyből
Galati-ba került szászok, de a két elem se-
hogyszem tud összebarátkozni. A régi németek
sokkal türelmesebbek és demokratikusabban
gondolkoznak, mint a szászok. A két német
fajta ellentéte különösen az evangélikus
egyházi élet körül mutatkozik. Ennek a
torzalkodásnak pedig rendszerint az evangé-
likus pap az áldozata.

Galati-ban minden három évben kieserülőd-
nek a német papok, mert nem bírják idegek-
kel a két tábor állandó összekülbözését. A
zsidók száma is egyre csökken: ez a dekon-
junkturának tudható be.

A zsidó lakosság

A városban néhány ezer zsidó lélek él, ösz-
szekelő képesek a hitközség, amely a „misz-
zionáriusi egyház” jellegével van megszerve-
zve. Hitközségi adó nincs, mindenki úgy
fizet, ahogy akar, helyesebben, ahogy elké-
smerete dikálja. Minthogy pedig az anyagi
elszegényedéssel a lelkiismeret is soká szegé-
nyedett, a tagjuktól nem lehet fenntartani
a hitközségeket. A k adásokat tehát a Chevra
Kadisa jövedelméből fedezik. A Chevra
él is ezzel a jogával és a jómódu halottak
hozzátartozói alaposan megadóztatja. Emiatt
a fukar gazdagok rem szívesen halnak meg
Galati-ban, helyesebben rokonaik nemigen hagy-
ják őket ott meghalni. A nagybeteg gazdagok
átszállítják más városokba „spórolás”
okából. Emiatt a hitközség küzdelmes éle-
tet él és bizonyára nem tudná feladatait vé-
gezni, ha Max Auschrit, aki Galati-ban indult
el magára ivelő közgazdasági pályáján, nem
támoganá a hitközséget. Különben is jó-
szívü emberek ismerik a városban. Legutóbb
husz vagon kukoricát küldött a beszarabiai
éségakció javára.

A város zsidó hitközségének főbbja
Margulies, kitűnő szónok, aki közszere-
tetnek örvend. Szeretk Steuermann gabona-
kereskedő is, aki évek óta enőke a zsidó
hitközségnek. Egy ksebb zsidó köztölt, a
chaszidok, Friedmann rabbi és Harfeszsz
fehéneműgyáros vezetése alatt élük vallásos

életüket. Szombaton természetesen az orto-
doxok zárva tartják üzemeiket és üzletüket,
de vannak nemzsidók is, orosz szombatosok,
akik hűséggel viseltettek a szombati nap
iránt, amikor nekik semmiféle üzletet
és a legáhitatosabb nyugomban vannak.

Kik az antiszemták?

Galati-ban az antiszemizmust leginkább
a görögök és a szászok élesítik. Főkép-
kal és az erdélyi szászok, akik az erős hit-
leri propagandának a hatása alatt állanak. A
lakosság általában igénytelenül él, de azért
az egyes kormányok mindig szeretik volna
valami szép, nagy intézményes dologgal ke-
veskedni a híres kikötővárosnak. Egy időben
a liberálisok hatalmas fürdőt akartak építeni.
Mielőtt azonban a terv megvalósulhatott vol-
na, a kormány távozott helyéről. Így hát a
fürdő hosszú évek óta csak mint terv és mint
abbanmaradt épület szerepel. Hasonló sorsra
jutott a kulturház, amit viszont a nemzeti
társánisták kezdeményeztek. Fél év épült fel
a vásárcsarnok is, amelynek ugyancsak poli-
tikai okokból kellett félbemaradnia.

A kikötő forgalma megcsappant. Magyar-
ország felé mégis innen rakják át az orosz

Roosevelt elnök a palesztinai zsidó tömegtelepítés híve

Stephen Wise audienciája az Egyesült Államok elnökénél. Az amerikai cionisták általános cionista konferencián fogja előterjeszteni javaslatát Sir Herbert Samuel

Washington, január 17. Franklin D.
Roosevelt, az Egyesült Államok elnöke ja-
nuár 12-én kihallgatáson fogadta a Fehér
Házban dr. Stephen Wise newyorki főrab-
bit, az amerikai zsidó kongresszus diszel-
nökét és a Comité des Delegations Juives
elnökét. Dr. Wise audienciája egyenes
összefüggésben áll Herbert Samuel ameri-
kai küldetésével és a németországi zsi-
dók tömeges kivándorlásának és áttelepi-
tésének tervével.

Az amerikai zsidóság vezére mintegy
órát töltött Roosevelt hivatalában. A ki-
hallgatás után a következőket jelentette
ki a Fehér Ház előtt várakozó újságírók-

nak:
— Roosevelt elnök mély szimpátiának
adott kifejezést azon terv iránt, hogy a
németországi zsidóknak egy nagy részét
Palesztinába telepítsék át. Megbeszélte
az elnökkel annak tervét is, hogy február
1-re összehívjuk az Egyesült Államok
birodalmának általános cionista konferen-
ciáját, amelyen Sir Herbert Samuel, Bar-
sted lord és Simon Marks, az angol-zsi-
dó delegáció tagjai előterjesztik javasla-
taikat a németországi zsidók nagy töme-
gének kivándorlására és letelepítésére vo-
natkozólag.

Amerikában, Angliában és Palesztinában segélyalapokat teremtenek Beszarabia éhség- sújtotta zsidó lakossága javára

Harmincezer dollárt folyósított az amerikai Joint az elmúlt évben romániai zsidó célokra

Szalonki, január 17. A beszarabiai zsi-
dó lakosság nagy nyomoráról szóló jelen-
tések alapján az amerikai Joint ötezer
dollár rendkívüli segélyt szavazott meg az
éhség-sújtotta területek felségélyezésé-
re.

Az elmúlt évben összesen 30 ezer dol-
lárt folyósított a Joint Romániába külön-
böző segélyezési célokra, nagyrészt árva-
gondozásra. Ezenkívül 163 ezer dollár hi-
telit folyósított a romániai zsidó kishitel-
bankok részére.

London, január 17. A londoni zsidó se-
gélyszervezetek végrehajtóbizottsága rend-
kívüli ülést tartott a beszarabiai zsidó
lakosság nyomora ügyében és elhatározta,
hogy segélyalapot terem a beszarabiai
éhség-sújtotta zsidó lakosság javára. Az első
száz ezer lejes hozzájárulást az éhező
családok gyermekei részére folyósítják,
akiket most az éhség-sújtotta területekről
más beszarabiai városokba lakoltatnak át.
Az értekezleten megállapítást nyert, hogy
Beszarabiában ötven ezer zsidó áll kenyér-
nélkül. A jelenlegi éhségkatasztrófa a harmadik,
mely a beszarabiai zsidókat az elmúlt tizenkét esztendő
alatt sújtotta.

Tel-Aviv, január 17. Tel-Avivban biz-
ottságot alakítottak az éhező beszarabiai
zsidók támogatására. A bizottság elnök-
ségeit Meir Dizengoff főpolgármester vál-
lalta.

Ön is védekezzen
járványos betegségek ellen a kellemesen illatosított

Senlaslo
(Szt. László) fertőtlenítő szappannal. Megóvja fertőzésektől. Vigyázzon, nehogy utazatokkal szolgálják ki.

Egys- tömör

Radikális ba-
dem

Groza sz

Deva, január 17. (A
mian demokrácia ma-
kivüli jelenlőségű té-
váasztási egyezmény
megjében a nationa-
szervező, dr Groza
Magyar Dolgozók
(MADOSZ) között jö-
az egész országban
a demokratikus pár-
ra, melyre még nem
sőt tizenöt esztendőjé-
nál társan sta nagyv-
szertak ki az ellenfele-
ben, mint ma; Alba-
mint baloldali egyé-
benban a hurodara-
hozott kapcsol-
tis között is igen é-
eg. A román políti-
kát a Magyar Pár-
Balo dalt képviselő-
t megállapít-
ükségességét, ebbe
események dalek
re inkább balra t-
is bekapcsolódott
nagybörderejű, ha-
regyeztést para-
ogy a megállap-
és csak Hun-

szap a megállao-
ponok nagyfokosság
van. Jelen vó tak it é-
front, Gh. Pop, képv-
ter és dr Aurel Dobres
a nationa társan sta p-
szervezetének küldöt-

sz

Az érdekes gyűlés
konferencia ajával vette
Peiru Moju olvasva f-
national társan sta pá-
ben ezt közös demok-
hívtá fel. Ezután dr
szólásra, aki smerte
és társulást szokra-
ekések főirja a na-
kötendő választási k-
lág ma két részre sz-
baloldara. A jobbold-
háboru, a terrort, a
írászsabadság megfo-
szenek az exponens
Gömbös. A baloldali
és a tömegek mozgá-
két ut közötti ke-
frontja, amely eddig
az önálló politika érv-
he ösége őt áll. S
idők megkívánják. V
sétünk és konzekven-
cia érdekel között,
észrevétel mellett

a képviselőjelölt ne-
párt, hanem a

Ezt mindenkinek tud-
kihangsúlyozni kíván-

A földmü-
szinvallásr

Romulu Zaoni fő-
az ekések frontjának
szoc áldemokrata pár-
tőségéve kööt mi-
ját. Ezután még né-
lalt fel, majd Miron
ekések a képviselővé-
kedet szólásra és l-
be, hogy a demokr-
reménye érdekében
költséget Ghița Pop-

— Mindenkivel e-
dotta a volt képv-
egyszerű parasz em-
cselekvési szabadsá-
nem az ő kedvére
nagy eszme meg-
met ököl fenyeget-
ra. M az egész or-
tést akarjuk. Ez
mindanyunknak.

Egységes demokrata választási frontba tömörül Hunedoaran a nacional caranista párt az ekésekkel

Radikális baloldali programot dolgozott ki a devai gyűlés, mely az ország összes demokratikus erői egységének árnyékát veti előre. Nyílt színavallást kérnek az ekések Maniutól

Groza szerint Gh. Pop a demokrata népfront, a nacional caranista párt kommunikéje szerint a párt képviselőjelöltje

Deva, január 17. (Az Uj Kelet tud.) A román demokrácia mai válságos idején rendkívül jelentőséggel bír a minősíthető az a választási egyezmény, amelyet Hunedoara-megyében a nacional caranista párt megyei szervezete, dr. Groza Péter ekésfrontja és a Magyar Dolgozók Országos Szövetsége (MADOSZ) között jött létre. A fasizmusnak az egész országban való előretörése készíteti a demokratikus pártokat erre az összefogásra, melyre még nem volt példa Románia utolsó tizenöt esztendejében. Az alba uliai náci pártjának nagygyűlése még nem bontakoztat ki az elemfelek olyan jelentős mértékben, mint ma; Alba-Iulia inkább regionalista, mint baloldali egybefogást jelentett. Most azonban a hunedoarai egyezmény olyan pártokat hozott kapcsolatba, amelyek eddig egymás között is igen éles elv. harcokat vívtak. A román politika baloldalán álló ekésfront a Magyar Párttal szemben ugyancsak baloldali képviselő MADOSZ már hetekkel ezelőtt megállapították az akkó-közösség alkéességét, ebbe az alakulatba pedig most események dialektikus fejlődése folytán egyre inkább balra tolódó nacional caranista párt is bekapcsolódott. Ez a tény még akkor nagyvonalú, ha tudomásul is vesszük a meggyezést parafáló gyűlés határozatait, hogy a megállapodás csak a választások előtt és csak Hunedoara-megyére szól.

Választanunk kell a szabad élet, vagy a kegyetlen halál között és késégtelen, hogy az elsőre van szükségünk.

Abban a pillanatban, amikor elfogadjuk a kartell, Ghita Popp nem a nacional caranista párt, hanem a népfront jelöltje. Ennek a ártnak most ki kell nyilvánítania, hogy haladoklik.

Maniu jelenjék meg a nyilvánosság előtt, jöjjön el Hunedoaraba és nyilatkozzék

meg. Induljon el Badacsból, jöjjön a mi körünkbe és mondja meg, hogy úgy ó, mint a nacional caranista párt a népfront álláspontjára helyezkedik.

I. Miclea, clujii egyetemi halgató a demokrata diákközpont, Porufu tanár pedig a demokrata blokk nevében üdvözölte az ekésfront ülést, végül Groza Péter olvasta fel a határozatot, amelyet a gyűlés lelkesedéssel egyhangúlag szavazott meg.

A demokrata népfront programja

Ezután az ekések frontjának gyűléséről küldöttség ment az Orient szállóba és felkérték Ghita Popot és Aurel Dobrescut, hogy jelenjenek meg a gyűlésen. Néhány perc múlva a terem dübörgő ünneplése közepette lépnek be a nacional caranista párt vezetői a terembe, akiket Groza Péter üdvözöl.

Majd Pop, Ghita emelkedett szólásra, aki mindenekelőtt leszögezte, hogy a meggyezés nem fúzió, hanem csak választási kartell, amelyben minden párt megtartja a maga különálló politikai szervezetét. Ami a két csoportot egyesíti, az a nagyromániai problémák kérdésében egységes magatartás. Ezek a programponok az alábbiak:

1. Demokratikus, alkotmányos és parlamentaris rendszer.

2. Beesületes választó-törvény, a prémium megszüntetésével és a politikai kisebbségek képviselőinek biztosítása.

3. A választások törvényessége és szabadsága, az igazságszolgáltatás erőteljesebb kontrollja a választási manővereknél és a-kontestált mandátumoknál.

4. Minden dikta-örökös, vagy fasizista tendencia elleni harc, küzdelem a közjogok megszorítása ellen.

5. A fasizista szervezetek megszüntetése, a jobboldali katonai jellegű szervezetek léteinek és fegyverkezésének befűtása.

6. Sajtószabadság, szólás- és gyűlékezési szabadság, harc a cenzura és az oszromállapot ellen.

7. Az összes dolgozó osztályok politikai hi-

vatásos, szindikalista és kulturális szervezkedésének joga.

8. A folytonos drágulás megszüntetése.

9. A mezőgazdasági adósságoknak a parasztok javára történő megoldása.

10. A kisiparosok adósságainak rendezése.

11. Az új iparos törvénytervezet elleni harc.

12. A román nép nemzeti szabadságjogainak biztosítása, az együttműködő kisebbségek egyenlő bánásmódjának tiszteletben tartásával, a békeszerződések szellemében.

13. Kulturális szabadságok biztosítása a tanulni vágyó ifjúság, elsősorban a földműves és kisiparos gyermekek számára.

14. A munkabérek növelése és emberibb munkafeltételek megereztése a dolgozó ifjúságnak és a dolgozó nőnek.

15. A politikai üldözések megszüntetése, amnesztia az elítélteknek, akik a közjog és a demokrácia védelmében jutottak börtönbe.

16. Harc az alkotmányának reakciós szellemben való módosítása ellen és végül

17. Küzdelem a támadó háború ellen, a legteljesebb békepolitika követése, a jelenlegi békeszerződések és szövetség-rendszer megerősítésével.

Popp Ghita ezután még néhány lelkes mondatot üdvözölte a kartell, majd Aurel Dobrescu emelkedett szólásra, aki a nacional caranista párt központja nevében köszönetet mondott a meggyezést. A gyűlés dr. Groza Péter beszéde zárta be.

A nacional caranista párt központjának hivatalos közleménye

A bucaresti és erdélyi sajtóban a devai gyűléssel kapcsolatban megjelent közlemények-re a nacional caranista párt központja a következő nyilatkozatot adta ki:

„A kartellnek választási, helyi jellege van a hunedoarai részleges választások dejére.

Ghita Popp a nacional caranista párt képviselőjelöltje.

Ez a párt köszönettel fogadja a helyi politikai csoportok és a szociáldemokrata párt baráti és politikai együttműködését, mely az őszinte demokrácia politika megteremtésének óhaját fejezi ki.

A nacional caranista pártot köti eredeti programja, amelyet a nacional caranista állam megvalósításának szente és mely a munkás és dolgozó osztályok jogainak és törekvéseinek megvalósítását biztosítja.

SELECT	URANIA
Pompei végnapjai	Férjem barátnői
BULWER LAYTON világhírű regénye teljesen új átdolgozásban, rendezte: MERIAN COOPER.	Írószerepekben: JOAN CRAWFORD, CLARK GABLE.

Leleplezés Wilson szerepéről a világháborúban

A washingtoni szenátus bizottságának ülése

Washington, január 17. Nyc szenátor, a szenátus lőszergyűi bizottságának elnöke a szerdai tárgyalás során kijelentette, hogy Wilson elnök tévesen számolt be Amerika háborús beavatkozásának egyes körülményeiről. Wilson azt állította, hogy amikor Amerika beavatkozott a háborúba, ő semmit sem tudott a szövetségeseknek Európa felosztására vonatkozó titkos szerződéseiről.

Lansing, tudott a szerződésről. Clark állítása szerint House ezredes, Wilson titkos tanácsadója kijelentette, hogy az Egyesült Államokat a kongresszus tudta nélkül hajlandó belevonni a világháborúba. Clark ezt az állítását House ezredes és Sir Edward Grey egyik megállapodására alapítja.

Clark több okmányt olvasott fel és ezekkel azt igyekezett bizonyítani, hogy az Egyesült Államok a szövetségesek javára ismételtelen megsértették a szemlegességet.

Nye és Clark bizottsági tag kijelentette, hogy a külügyi hivatal okmányainak tanúsága szerint Wilson és államtitkára,

Hogyan látják Angliában a német gazdasági helyzetet?

Nagy nehézségek az élelmiszerellátásban. A megélhetés költsége messze a békebeli árak fölött

London, január 17. Németország pénzügyei nincsenek valami nagy rendben. Erre vall az a körülmény, hogy január 1-től kezdve a Reichsbahn felemelte a teheráru díjszabást. A személyszállítási tarifák egyelőre változatlanok maradnak, azonban a kedvezményes utazásokat 1936-ban csökkenteni fogják, hogy ezzel is segítsenek helyreállítani a német birodalmi vasutak nagyon is megzavart pénzügyi egyensúlyát.

Belgiumban, ahol a pénzügyek devalváltak, a vasuti tarifákat változatlanul hagyták. Nálunk, ahol az Államvasutak deficitje pénzügyminisztereknek évek óta legfőbb gondja, ez a probléma bajosan volna tarifacmeléssel megoldható. Sok minden terv felmerült már nálunk a vasut pénzügyi egyesülésének biztosítására, arra azonban senki sem gondolt, hogy a vasuti tarifákat emeljük, hiszen mindenki tudta, hogy a teherautók olyan versenyt diktálnak, a vasutakra, hogy nem emelni, hanem inkább csökkenteni kellene a tarifákat.

Talán Németország az egyetlen állam, amely a mai viszonyok között a vasuti tarifák emeléséhez kénytelen fordulni. Angliában és Skandináviában, továbbá

emelését választották, azt csak azzal lehet megokolni, hogy az adókat már annyira felemelték, hogy jobban már nem tudják megszorítani az adósróftot.

Az Economist berlini levelezője egyáltalán nem látja rózsásnak Németország helyzetét. A nemrégiben megkötött német-lengyel kereskedelmi szerződés távolról sem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. A lengyelek ugyanis nem akarják megvenni azokat az iparcikkeket, amelyeket a szerződés szerint cserébe kapnának azokért az élelmiszerekért, amelyeket Németország vesz tőlük. Ilyen körülmények közt Lengyelország is csak rosszul járhat, mert Németország nem tud élelmiszerekért szabad devizával fizetni. Bajok vannak Hollandiával is. Normális körülmények között Németország onnan szerzte be a hiányzó élelmiszereket nygyrészt, a többit pedig jórészt Dániából. Most azonban sem a hollandok, sem a dánok nem akarnak neki zsirt, vaját és tojást szállítani, mert német iparcikkokkal már ugyanis telítve vannak piacaik.

Németország tehát fokozott mértékben van az olyan piacokra utalva, ahol mezőgazdasági termékeket tud vásárolni ipari cikkekért. Így kerülünk mi a német bevásárló központ érdeklődésének központjába és ezért vannak már nekünk is milliókra rugó márkavételéseink Németországban. Az élelmiszerek közül különösen vajban, tojásban és husban van ott hiány, és a német gazdaságnak helyzete valóban nem irigylésreemlélt. Nem elég, hogy magas árakat kell ezekért a cikkekért fizetniük, hanem még vajon is tojásos kivül, sok más olyan cikket is kell a boltban vásárolniuk, amire talán nincs is szükségük, mert különben a fűszeres nem ad vaját és tojást, amelyeknek nagy árak mellett még valóságos „ritkasági értékük” is van. Ilyen körülmények között nem csoda, hogy a megélhetési költségek Németországban jóval a békebeli árak fölé emelkedtek. Élelmiszerekért — amelyek majdnem mindenütt olcsóbbak, mint a háború előtt — Németországban 25—30 százalékkal többet kell fizetni a hivatalos index szerint is, mint 1913—14-ben. Sőt még ennél is többet, mert mint az Economist berlini levelezője írja, a hivatalos német statisztikai adatok ebben a tekintetben nagyon optimista módon készülnek.

ali helyem-nságok!

ia taffok, velourek. inok, lamé-k óriási tékban csakis

liá-nál

Gen. Neculcea (ul Renner.)

nak szánt nyersanyagot. gyipomból a foszfátfordet. gyagyrak számára és. e. bol Magyarorszag felé. az. yreállítása nem sokat val. áros tepsedtségén. Csak. asági föllandulás adhat. enőségét (Dr F. A.

lesztinai és hive

énél. Az amerika. rjesztési javaslat.

ök mély szimpátiának. azon terv iránt, hogy a. óknak egy nagy részét. pítsék át. Megbeszéltem. t tervét is, hogy f. u. k az Egyesült Álla. nos cionista konfer. ir Herbert Samuel, E. on Marks, az angol-zi. ai előterjesztik javasla. zági zsidók nagy töme. ára és letelepítésére vo.

ban alapokat éhség-javára

z elmúlt évben

elmúlt tizenkét eszten-

17. Tel-Avivban bi. k az éhező beszarábiai. ra. A bizottság elnök. iff főpolgármester vál-

édekezzen

ányos

égek ellen

en illosított

laslo

László

stlenítő

ppannal.

góvja

zésekől

ogy utánzatokkal

SPORT

Francia manifesztum a hitlerista Németország sportpolitikája ellen

PARIZS, január 17. A „Les Amis des Sports“ nevű francia sportszervezet, melynek diszelnöke Lebrun köztársasági elnök, manifesztumot tett közzé, melyben tiltakozik a zsidó sportolók kizárása ellen az olimpiai játékokból Németország által, tiltakozik a zsidóknak a német sportban való diszkriminálása ellen és követeli, hogy a német sportszövetséget zárják ki minden nemzetközi olimpiai tevékenységtől.

Győzött a Telefon Club Berlinben

Berlinből jelentik: A Telefon Club jégkorci csapata tegnap Berlinben szerepelt, ahol ellenfele egy berlini kombinált volt. A Telefon Club csapata igen szép játékkal 2:1 (1:0, 0:0, 1:1) arányban győzött. A román csapat gólját Paul Anastasiu és Vakar lőték. A bucuesti csapat ma Kattowitzban játszik a lengyel olimpiai csapattal, holnap revánst ad, majd hazautazik Bucurestibe.

Valami nincs rendben a román-magyar sportbáke ügye körül. Tegnap, valamint előző számban többször megírtuk, hogy a román-magyar sportbáke ügyében magyar részről a BKE bucuesti szereplése alkalmából kezdeményező lépés történt és úgy maradt, hogy a Telefon Club budapesti mérkőzése alkalmával román részről delegáció utazik Budapestre, amely a hivatalos látogatást viszonzva felveszi az érintkezést magyar sportkörökkel és a sportbáke megkötéséről tárgyalni fog. A Telefon Club budapesti játéka már napokkal ezelőtt lezajlott, a román sportdelegáció azonban nem utazott el azon a címen, hogy tájékoztató céljából kérte az OTT-t a magyar-cseh sportegyezmény szövegét, amely az elutasítás pillanatáig nem érkezett meg. Tegnap bucuesti jelentés arról szólott, hogy a kért iratok Budapestre megérkeztek, ezzel szemben budapesti hivatalos sportkörökből azt jelentik, hogy az OTT a legnagyobb zavarban van, mert ilyen iratok, illetve egyezmény létezéséről nincs tudomása. Ezt a tényt legutóbb levélben a román szövetség tudomására hozta, egyben leszögezte, hogy a maga részéről bármikor kész a béketárgyalások folytatására.

Sikírándulás Colibitara. F. hó 24-25-26-án Colibitara sikírándulás lesz, ahol alkalmas terepen kétép hóviszonyok vannak. Jelentkezni és bővebb felvilágosítás az Aréna sportújságban, Piața Unirii 4.

Spartak, Dunamo—Marseille munkás válogatott 18:0. A szövetségs-pa franciaországi túrája során hatalmas gólarányokkal győz.

Magyar edzőt szerződtet a Viforul Dacia. A G. zeta Sporturilor értesülése szerint a Viforul Dacia egyesület atlétikai trénerének szerződtette a magyar Cserenyeyt, aki valószínűleg a B. lán-versenyekre a válogatott atlétákat is e fogja készíteni.

A Balkán-államok bucuesti gazdasági konferenciáján a három ország közötti fokozott árucseréről tárgyaltak

Bucuresti, január 17. A külügyminisztériumban ma déle 6-t kezdett vette a Balkán-államok gazdasági konferenciája. Elsőnek Savei Radulescu, külügyi államtitkár szólalt fel, aki rávilágított a Balkán-államok között eddig gazdasági és kereskedelmi téren elért közlés fontosságára és rámutatott arra, hogy a kifejelt munka a nemzetközi szolidaritás érdekében szolgálja. A kereskedelmi csere problémája képezi ennek a konferenciának főtárgyát. Olyan világos és konkrét szabályokra van szükség, amelyek minél nagyobb szabadságot biztosíthatnak a csereforgalomnak. Közös akcióra van szükség, ami által minél előnyösebb tarifákat lehetne szerezni a Balkánon készült termékeknek, továbbá közös megállapításra a nemzetközi gazdasági konferenciákon. Radulescu megelégedését fejezte ki a postai, telefon és turisztikai kapcsolatok fejlődése felett, majd annak szükségességét hangsúlyozta, hogy konvenció jöjjön létre a Balkán-államok légi közlekedésére vonatkozólag. A legfontosabb pont azonban a kereskedelmi kapcsolatok kmélyítése és ezen a téren minden erőfeszítést meg kell tenni — fejezte be a miniszter, sikert kívánva a konferenciának.

KÜZGAZDASÁG

Ujabb nagy kampányt indítanak be a pénzügyigazgatóságok a hátralékos adók behajtására

Dr. Tosa Iuliu vezérfelügyelő nyilatkozata az Uj Keletnek

Nem lesznek új adókövetések az idén

Cluj, január 17. (Az Uj Kelet tud.) Január 13-án és 14-én a pénzügyminisztériumban Antonescu pénzügyminiszter elnökölte alatt konferenciát tartottak az ország pénzügyi vezérinspektora, akik beszámoltak a miniszternek arról, hogy az adóbehajtások hogyan folynak. Az értekezleten kiderült, hogy az adóhátralékok a különböző pénzügyigazgatóságoknál rendkívül gyengén folynak be. A vezérinspektorkok jelentésének meghallgatása után a miniszter szigorú utasításokat adott, hogy fokozzák az egyes pénzügyi végrehajtószervek a hátralékos adók behajtását, hogy a költségvetési év végéig, azaz 1936 április elsejéig úgy a folyó, mint az előző költségvetési évekről az összes hátralékos adók befolyjanak.

A minisztériumban megtartott értekezlettel kapcsolatban „beszélgetést” folytatunk dr. Tosa Iuliu cluji pénzügyi vezérfelügyelővel, aki a következőket mondotta:

— Clujon az adóbehajtások nem érték el azokat az eredményeket, amelyek a harmadik negyedév végéig, azaz december 31-ig el kellett volna, hogy érjenek. Ezért tehát a miniszter utasításának megfelelően a vezérinspektor mozgósította az

egész pénzügyi apparátust, hogy az összes hátralékos adókat a költségvetés lezártaig behajtsák.

Dr. Tosa vezérfelügyelő különösen felhívja az összes adófizetők figyelmét arra, hogy az adóvégrehajtásokkal, árverezésekkel, a butorok elszállításával és megronálásával járó kellemetlen következmények megelőzésére, a határidő lejártá előtt fizessék be adóikat, mert ellenkező esetben a pénzügyigazgatóság kénytelen lesz a legszigorúbb eszközökkel intézkedni a hátralékos behajtásáról.

Tosa vezérfelügyelő egyébként informált arról is, hogy a jövő évi adókövetésekről bár nem érkezett még eddig semmiféle hivatalos jelentés a pénzügyigazgatóságokhoz, a konferencián Antonescu pénzügyminiszter úgy informálta az inspektorokat, hogy ebben az évben nem lesznek új adókövetések, hanem az összes adózó kategóriák — a részvénytársaságokat kivéve — tavalyi kvótájuk szerint fognak adózni, hogy ezzel elkerüljék úgy az adózók kellemetlenségeit az illetékkirovásoknál, valamint az államnak se okozzanak felesleges költségeket az adókövetésekkel. A részvénytársaságok adóját továbbra is az üzleti könyvek szerint állapítják meg.

Miniszteri rendelet az állam hitelezőinek konszolidációs kötvényekkel és kompenzációs uton való kifizetéséről

Bucuresti, január 17. (Az Uj Kelet tud.) A pénzügyminisztérium közzétette a pénzügyigazgatóságokhoz az állammal szemben fennálló követeléseknek adó- és illetéktartozásokkal való kompenzálása tárgyában. Ez a rendelet a következő fontos utasításokat tartalmazza: Az összes kompenzációs műveleteket közvetlenül az illetékes pénzügyigazgatóságok fogják elvégezni a pénzügyminisztérium által adott utasítások szem előtt tartásával, a kibocsátott fizetési kiutalások (ordonantele de plata) alapján, anélkül, hogy ezekhez a műveletekhez az amortizációs pénztár külön jóváhagyását kellene a pénzügyigazgatóságoknak kikérniük.

Nem engedélyezi a minisztérium a követelések kisebb összegekre való felbonthatását, frakcionálását és több részletben való kompenzációk révén való rendezését. Minden egyes követelésre, vagy követelés csoportra csak egy fizetési utalványt állítanak ki, megemlítve a „megjegyzések” rovatában, hogy az utalvány összegéből mily összeg fizethető kompenzációk alapján és mily összegre kap a követelés birtokosa 3 százalékos 1935 évi kibocsátású konszolidációs kötvényt.

A kifizetési utalványok (ordonantele de plata) csak arra a pénzügyigazgatóságra szólhatnak, amelyek könyveiben szerepel a kompenzálendő tétel. Más pénzügyigazgatóságokra szóló fizetési kiutalások kibocsátása szigorúan tilos és ez alól nem képezhető kivétel.

Ujabb importengedélyek

Legutóbb a következő jelentékenyebb behozatali engedélyeket adták ki: I. Ianculescu selyemgyár, gépekre Németországból 2,400,000 lej értékben. — Letea, Băcău, gépekre Angliából 1,600,000 lej értékben. — Noris, Bucuresti, gépekre Magyarországból 185,000 lej értékben. — Ganz gépekre Magyarországból

Azok a minisztériumok, amelyeknek a megyeszékhelyeken szerveik vannak (igazgatóságok, felügyelőségek, főorvosi hivatalok, stb.) egyetlen és közös kifizetési utalványt fognak kibocsátani minden egyes költségvetési évre, mely utalványban felsorolják az illető megyében lévő mindazon hitelezőket, követeléseik megjelölésével, mely követelések ugyanazon költségvetési évre vonatkoznak.

Ezek a hivatalfőnökök egyben a minisztérium mandatáriusainak, megbízottainak szerepét töltik be a hitelezők követeléseinek kiegyenlítés műveleténél. Ami az 1935 évi három százalékos állampapírok kiadását illeti, ezek a miniszteri mandatáriusok a követelzőképp fognak eljárni: Mihelyt az államkötvényeket a pénzügyigazgatóságoktól megkapják, a hivatalfőnökök értesíteni fogják a hitelezőket, hogy jelentkezzenek a kötvények átvételére vonatkozólag. Az értesítések írásban történnek és azokat faluhelyeken a primáriák, városokban a rendőrségi közegek fogják szétosztani, illetve kézbesíteni. Ebben az értesítésben felhívjuk a hitelezők figyelmét arra, hogy amennyiben nem jelentkeznek 15 napon belül követeléseik rendezésé végett, hogy ezen idő elteltével a kötvényeket letétbe helyezik a letéti pénztárnál az illető hitelezők nevére és javára és a letétre vonatkozó elismervényeket megküldi a hivatal vezetője annak a minisztériumnak, amelyik a fizetési kiutalásokat kibocsátotta.

800,000 lej értékben. — Ericson, Bucuresti, gépekre Magyarországból 6,000,000 lej értékben. — Porzsol: Oszkár r. t., Cluj, gépekre Németországból 180,000 lej értékben. — Andrei Farcas, Cluj, szömekre Németországból 470,000 lej értékben. — G. B. L. harisnyagyár, Sebes-Alba, gyapjúfonalra Németországból 220,000 lej értékben. — Zománcgyár, Medias, nyersanyagra Németországból 122,000 lej értékben. — Eterna izzó-

lámpagyár, Cluj, gépekre Ausztráliából és Németországból 100,000 lej értékben. — Kandia cukorkagyár gépekre Németországból 235,000 lej értékben. — Metaloglobus, gépekre Magyarországból 2,075,000 lej értékben. — Columbia, Arad pamutárura 80,000 lej értékben. — Soc. Gen. Tansylvanians, Alba-Iulia, pamutárura Ausztráliából 2,256,000 lej értékben. — Kawe, Timisoara, pamutárura Ausztráliából 825,000 lej értékben. — Pollák József, Cluj, pamutárura Svájcban 215,000 lej értékben. — Ab. Schein, Bucuresti, pamutárura Ausztráliából 1,375,000 lej értékben. — Kawe, Timisoara, ugyancsak pamutárura Németországból 500,000 lej értékben. — Bánát: Textilpar szintén Németországból 201,000 lej értékben. — Talpa, Bucuresti, nyersanyagot Németországból 1 millió 600,000 lej értékben. — Frații Miess, Brasov, szintén nyersanyagot Németországból 270,000 lej értékben. — Romanil chem. cikkek Németországból 6,000,000 lej értékben. — Bumbacaria Româneasca, gépeket Francországból 405,000 lej értékben.

Bucuresti valutaárfolyamok. Január 16-án a bucuesti szabadkereskedelemben a következő valutaárfolyamokat jegyezték: francia frank 13.20—13.30 lej, svájci frank 64.50—65 lej, belgas 33—34 lej, do lár 198—200 lej, font sterling 980—990 lej, olasz lira 11—11.50 lej, holland forint 130—135 lej, Rentenmark 55—56 lej, cseh korona 7.50—7.60 lej, schilling 37.50—38 lej, dinár 3.90—4 lej, pengő 37—38 lej, leva 1.80—1.90 lej, Napoleon arany 1320—1330 lej, aanyfont 1630—1640 lej.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyeszeri közlés: egy sor 2 lej, vasgázok betűvel 4 lej. Legjobb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetők díja előre fizetendő. Jellegkevel csak egy továbbitunk, ha portobélyeg mellékelve van.

Házasságok: biztos eredményre követhető a székelyországi házasságtörlesztés rendeltetés „MIREA” iroda, Cluj, Regele Ferdinand 118.

Romádur sajt: szerkesztésben ismét kapható, valamint prima minőségű virslit és felvágottak naponta frissen „Parades” bodegában, Piața M. Hai Viteazul 1. szám.

Uj házban három szobás hallos északkeleti és felvágottak naponta frissen „Parades” bodegában, Piața M. Hai Viteazul 1. szám.

Gyári ingatlan, alkalmas bármilyen nagy szabású gyár részére, egy komplexumban, vagy több kisebb üzem részére részletekben bérebeadó, vagy eladó. Cim a kiadóban.

Korn böhelyüzem, Calea Regele Ferdinand 63. (neológ templommal szemben) rendkívül olcsó áron végző razolozást, borotválást, hajnyírást. Kéri a zsidó közönség szíves pártfogását.

Kiadó szoba-konyha, bútorozva vagy üresen. Azonnal átvehető. Axente Sever 36.

Izr. nőtlen orvos biztos elhelyezkedést és támogatást találhat. Érdeklődő levele „Fistal orvos” jellegre Rudolf Mosse, Arad küldendő.

Jókölséji, 36 éves zsidó fiatalember elfoglaltsága miatt ezuton keresi jócsaládból származó hajdon vagy asszony ismeretséget nősülés céljából. „200.000” jellegre.

Vasuti abonamenttel rendelkező bevezetett utazókat keresek filty gyártmányú elhelyeztetés végett. Ifj. Simon Márton, Tg. Mures.

Egy szoba konyha speizzli, bútorozva is, kiadó. Cim: Mandulané, Reg. Ferdinand 3. Cukrászda fölött.

Römkockát megvételre keresek, Cim a kiadóban.

Eladó olcsón egy 6 csapos sörtöltő, két dugaszoló, egy üvegmosógép, egy légrúzá. Ehrenwald Henrik Sámბата de Jos, jud. Făgăraș.

Intelligens utazó tiszviselőt keres nagyvállalat. Írásbeli ajánlatokat „Akvizíciók” jelleggel a Radio hirdetési iroda (Cluj, Str. Iuliu Maniu 3) továbbít.

M ké

Gherla, jam Szerdáról csütö rablótámadás községben. Banditák tá cluji egyetemi t jét, akit egész és megkészték. Bo: gazdaság almából arra ét szobájában. Ijed azonban három ták, megverték, ták, Sulyos set nyakán. A ve intéző családja alvó tagjai: fele diták, miután B

Lessi

Tachau

Prága, január című lap jelentés őrség fontos any világosságot derí felőszor 1933 t előzményeire és nősöknek.

Mint ismeretes a gyilkos kéz a nagy zsidó tudós szellemi harcot fe világszerte. Gyilkosainak a mai napig nem büntösök kiltetés. chaur tudósítás őrség egy letartó illetőt az egeri k tották be. Az ille során találtak eg kétszáz márika vé

Bratian lelepl

Néhány öliber

Bucuresti, január Grosz—Cagero pan érde és bünyű fje lemző politikai bon lyeket a pártipok tak. A Mihalache- ködsét a landóan néhány liberális po totta be. Eszerin a keleti dolog, hszre megszorítások ée be ismerék az azo devisa és kompenzá tek el. Akk a ro u jait ismerik, jól az a pillanat, amiko politikusok nagy le magukat és ebben n tarása a mértékadó hogy egy ilyen ana zelmű politikusok táni.

Uj- és ó-liber Felűnést keltő o tatea, a párt hivatalú gy kirobbanásának tere van. Ismeretes, kulisszák mög t az fuziót készíti elő. T portosult fiatalok, a szeretnék látni a pá eszközt megragadab akcióját nemhogy régi szellemét meg is eltávolítsák a polit csoport számára kap

Megtámadták és megkésélték Bot gazdasági intézőt Iclodon

Bosszu műve volt a banditátadás

Ghera, január 17. (Az Uj Kelet tud.) Szerdai csütörtökre virradó éjjel vakmerő rablótámadás történt a somes megyei Iclod községben.

Banditák támadták meg Petre Porutiu cluji egyetemi tanár iclodi birtokának intézőjét, akit egész családjával együtt megverték és megkésélték.

Bot gazdasági intéző éjjel két óra tájban álmából arra ébredt fel, hogy lépéseket hall szobájában. Ijedten ugrott ki ágyából, ekkor azonban három ember ugrott rá, akik lefogták, megverték, majd késekkel összeszurkálták. Súlyos sebeket szenvedett hátán és a nyakán. A vérekező zajára felébredtek az intéző családjának a szomszédos szobában alvó tagjai: felesége és leánya, akiket a banditák, miután Bot már tehetetlen volt, szin-

tén súlyosan bántalmazták.

Az áldozatok kétségbeesett segélykiáltásait aztán meghallották a közelben lakó munkások, akik berohantak az intéző lakásába és megtalálták ott a férfit és a két nőt vértócsában feklőn.

Azonnal jelentették az ügyet a csendőrségnek, amely beindította a nyomozást: a tettesek kézrekerítése érdekében.

Botot a falusi körorvos részérette elsősegélyben, majd beszállították a cluji sebészeti kórházra továbbkezelés végett. Állapota súlyos.

Tegnap délután a csendőrségnek sikerült letartóztatnia a támadás tettesét Bontideon tes vérek személyében, akik régóta haragudtak a Porutiu-uradalom intézőjére. Ma átadták őket a deji ügyészségnek.

Lessing professzor gyilkosainak nyomában

Tachauban szízebe vettek egy embert, akit beavattak a Lessing-gyilkosság kitérvezésébe

Prága, január 17. A „Socialdemokrat” című lap jelentése szerint a tachauai csendőrség fontos anyagot gyűjtött össze, mely világosságot derít Teodor Lessing professzor 1933 történet meggyilkolásának előzményeire és nyomára vezethet a büntetőknek.

Mint ismeretes, Marienbadban érte utól a gyilkos kéz a Németországból emigrált nagy zsidó tudóst, aki a legkeményebb szellemi harcot folytatta a hitlerizmus ellen. Gyilkosainak nyoma veszett és mind a mai napig nem sikerült megállapítani a bűnösök kilétét. A „Socialdemokrat” tachauai tudósítása szerint az ottani csendőrség egy letartóztatást is eszközölt és az illetőt az egeri kerületi bírósághoz szállították be. Az illetőnél tartott házkutatás során találtak egy írást, amely igazolja kétszáz márká vételét, mely összeget egy

német kapitány fizetett ki Selb-ben jutalom címén. A letartóztatott egyén bemondása szerint a gyilkosság előtt két nappal azt tervezték, hogy elcipelik Lessing professzort, ez azonban meghiúsult. A művelethez igénybe akarták venni egy pincérnő szolgáltatást, aki abban a vendéglőben dolgozott, ahová Lessing professzor járt. Az volt a terv, hogy a pincérnő szerelmi ajánlatot tesz Lessingnek és őt kiviszi a szabadba és elvezeti egy előre megállapított helyre, ahol autó várja, amely Németországba fogja szállítani. Lessing professzor azonban hozzáférhetetlen volt és a terv így nem sikerült. Két nappal később lötték agyon a professzort.

A Socialdemokrat megállapítja, hogy a tachauai adatok dokumentálják, hogy németországi náciszervek keze játszott közre Lessing professzor meggyilkolásában.

Bratianu Dinu néhány barátjának leleplezésére szolgál a Cagero-boitrány kirobbantása

Néhány óliberális politikust súlyosan kompromittál a panama. Manolescu-Strunga uja ipari és kereskedelmi miniszter lesz

Bucuresi, január 17. (Az Uj Kelet tud.) A Grosz-Cagero panama kirobbantása az eset érdekesebb buváty fejleményei mellett igen jellemző politikai bonyodalmakat okozott, amelyeket a pártlapok érthetően ki is használtak. A Mihailache-párti sajtó a Cagero működését a landon élesen kritizálta és mint néhány liberális politikus egyénit ültetett állította be. Eszerint a Cagero-panama nem ujkeletű dolog, hiszen már amióta a devizamegkorlátozások éle be léptek, éppen eléggé közismerek voltak azok az üzemek, amelyeket a deviza és kompenzációs üzletek körül követtek el. Akk a román politika szövevényes útjait ismerik, jól tudják, hogy el fog jönni az a pillanat, amikor a Cageroból kiüregkedt politikuskok nagy leplező lépésre szándékoznak és ebben nem is a bünygyi rész felvétele a mértékadó, hanem az a lehetőség, hogy egy ilyen anamával az ellenséges érdeklődő politikuskok légióját lehet kompromittálni.

Uj és ó-liberálisok harca a Cageroért

Felütnést keltő cikkben írja meg a Drep-tatea, a párt hivatalos lapja, hogy a Cagero-ügy kirobbantásának érdekes politikai háttere van. Ismeretes, hogy Dinu Bratianu a küliszák mögött az új Bratianuval való fúzió készíti elő. Tătărescu és a közeje csoportosult fiatalok, akik a miniszterelnököt szerették látni a pártelnök székében, minden eszközt megpróbáltak, hogy Dinu Bratianu akcióját nemhogy meghússák, de a párt régi szellemét még őző öreg politikuskokat is eltávolítsák a politikai életből. A Tătărescu csoport számára kapóra jött, hogy a Cagero

Rt.-ben éppen Dinu Bratianu néhány exponált híve visz vezető szerepet. Ezért kellett kirobbann a Cagero-panamának. Leonie Moldovanu, volt szenátusi elnök, Dorel Dumitrescu bankkormányzó, Dinu Bratianu, akk a Cagero-társaság politikai háttérként szerepeltek, számtalanszor jártak el Grosz érdekében, nagyszabású üzletei lebonyolításánál.

Idegesek az öregek

A fiatalok ezt a kompromittálásra főleg több alkalmas időt keresték ki, tehát a Grosz-panama kirobbantására. A liberális párt tulajdonképpen vezetésében éppen ezért fogadták látható idegességgel Grosz letartóztatásának híreit. Leonie Moldovanu és Dorel Dumitrescu személyesen jártak el Tătărescu miniszterelnökkel, aki azonban minden intervenciót mereven elutasított. „Tătărescu - kompromittálja gnyoszas a Drep-tatea - nem mondható le a vártatlanul kínálózó remek alkalmáról.” Tegnap azonban Dinu Bratianu is az akció terére lépett. Tătărescu csütörtökön Dinu Bratianu vendége volt és a pártelők nyomtatékosan felkérte a miniszterelnököt, fojtassa el mielőbb a boitrányt, ha nem akarja, hogy ellenkező részről nyilvánosság alá vigyenek más, ugyancsak a Nemezi Banknál történt visszaéléseket, amelyekben a miniszterelnök barátai, sőt közeli rokonai voltak a haszonélvezők. A hezret azonban semmit nem változott, mert Tătărescu egyelőre még állja a sarat. A pártelnök most már szélesebb frontra is ki akarja terjeszteni az ellenállást és a kormány összes tagját személy szerint fogja megdogni a maga és a Cageroban

Az erdélyi színházi évad legnagyobb művészeti eseménye

Oradean január 19-én, január 20-án a Katholikus Körben, Turdan 21-én, kedden a városi Vigadóban öt kalotaszegi község ötven falusi színészével. Sz. Ferenczy Zsuzsi és Kós Duda közreműködésével:

Csáki bíró lánya

Kalotaszegi ballada 3 felvonásban, 5 képben, a népszokások, ősnépi népi dalok és táncok bemutatásával. Írta: Szentimrei Jenő. A díszletek tervezte: Kós Károly.

Kedzete este fél 9-kor.

Eredeti kalotaszegi butorok. A dalokat a vistai ezermester citerás kíséri, a táncokat Gyurka Berci bagarai bandája muzsikálja.

Ezt mindenkinek meg kell nézni

érdekelni hívei javára. Tătărescu ellenakcióként tegnap este konferenciára ült össze Inculaj és Franasovici miniszterekkel, amely elhatározták, hogy jöttányit sem hátrálnak a Cagero-front-on elfoglalt hadalásai-ból.

Manolescu-Strunga újra miniszter lesz

Egyelőre tehát a küzdelem váltakozó esélyekkel folyik. „Cagero-körökben” remélik, hogy Dinu Bratianuék akciója sikeresen le fogja szerelni a Cagero-ellenes hadjáratot és rövidesen az egész ügyre a feledés homálya

borul. Még érdekesebb fejleménye a leleplezéseknek az, hogy Manolescu-Strunga újra megszerezte a miniszteri és kereskedelmi miniszter. Manolescu-Strunga egész miniszter-sége alatt „Cagero-ellenes politikát” üzött, a társaságba tömörült tökecsoporthal azonban nem tudta felvenni a harcot. Most az Inculaj helyigminiszterrel folytatott beszélgetése után, királyi kihalgatásra jelen kezeit, amelyből jólétesült körök arra következtettek, hogy újra ki fogják nevezni nemrég elhagyott tárcájába.

Schuschnigg megcáfolta, hogy az osztrák bel- és külpolitika frontot változtatna

Ma Benes és Hodzsa Milán fogadja az osztrák kancellárt

Prága, január 17. (Rador.) Schuschnigg osztrák kancellár tegnap este ideérkezett. A pályaudvaron Krofta miniszter üdvözölte. Tegnap este Schuschnigg a nagyiparosok klubjában előadást tartott Közép-Európa újjáépítéséről. Ma fogadja Benes elnök, majd Hodzsa miniszterelnök. Főleg gazdasági problémákat fognak megvitatni.

Schuschnigg tegnapi előadásán jelen voltak a kormány összes tagjai, a parlament számos tagja és a diplomáciai kar. Az előadás során Schuschnigg az autarkia ellen foglalt állást, majd ismertette a dunai problémákat, kiemelve a gazdasági

kisantant összeműködésének, valamint az 1934 évi római konferenciának eredményeit. A dunai államok közti gazdasági közöletést minden politikai törekvéstől függetlenül, meg kell csinálni. Szakítani kell azzal a tévhitel, hogy a földművelés és ipar érdekei ellentétesek. Konkluziókép Schuschnigg hangsúlyozta, hogy tévedések azok a hírek, hogy Ausztria bel- vagy külpolitikájában politikai változás volna készülöben. Ellenkezőleg, a kormány célja a jelenlegi szerződéseket, főleg gazdasági jellegűeket kibővíteni és kiterjeszteni.

Harminc nappal elhalasztották Hauptmann kivégzését és újra tárgyalják perét

Hoffmann kormányzó állítotag nyomában van az igazi tettesnek. Nagy emóciót keltett egész Amerikában a kivégzés elhalasztása

Washington, január 17. (Rador.) A legfőbb bíróság elutasította Hauptmann véddőjének a „habeas corpus” elv alapján benyújtott semmisségi panaszát, — de Hoffmann kormányzó hozzájárult a kivégzés 30 napos elhalasztásához. Ennek az elhalasztásnak azonban fontos következményei vannak, mert a 30 nap leteltével a kivégzés csak újabb elítélés után eszközölhető. Ha Hauptmann ismét halálra is ítélik, az egész pert ismét le kell folytatni a törvénysek előtt, ami legalább három hónapot fog igénybe venni, ami a halálbüntetés végrehajtásának legalább négyhavi felfüggesztését jelenti ezek szerint.

Newyorki jelentés szerint Hauptmann kivégzésének elhalasztása mindenütt élenk emóciót keltett. A trentoni fogház rabjai óriási örömben törtek ki a hír hallatára. Hoffmann kormányzó irodájában Hauptmanné sirva fogadta az értesítést. Maga, a kivégzés elhalasztásáról szóló rendelet még nincs aláírva. A vonatkozó okirat elkészítése ugyanis késétt és a kormányzó

nem akart tovább várni az irodájában és hazament. De kijelentette, hogy ma aláírja a rendeletet.

Egyes lapok szerint a Lindberg-gyermek elrablása körüli homályt úgy látszik sikerül majd teljesen felderíteni. Hoffmann kormányzó állítotag olyan jelentést kapott detektívjeitől, hogy az igazi tettes egy lengyel származású egyén, akinek írása és beszédmódja nagyon hasonlít Hauptmannéhoz.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

W. I., Oradea. A kéreztett ügy reolizálásához a Banca Nationala engedélyre szükseges. Bár elvből címekkel nem szolgálunk, felelőség nélkül ajánljuk, közelebbi információért forduljon a SARNIA ügynökséghez Bucuresi, Pasagiul Comedija.

Százmillió embert pusztított el ötven év alatt a rák

Manninger Vilmos budapesti egyetemi tanár a Rák ABC-jében elmondja a legpusztítóbb népbetegség rombolását, felismerését és gyógyítását

„A Rák ABC-je“ címmel most jelent meg Manninger Vilmos orvosprofesszor könyve, amelyben a rák keletkezésének felismerésének és gyógyításának legegységesebb kérdéseivel foglalkozik. A könyvet kizárólag orvosoknak írta, de a nagyközönséget is érdeklik ezek a tudományos fejtegetések, hiszen a rák ma oly romboló és pusztító tömegbetegség, hogy ez a kérdés minden családot érdekel.

Manninger Vilmos előjáró beszédében elismeri, sőt legszögezi, hogy a rák abc-jének tárgyalása még senkinek sem sikerült úgy, hogy az illető tudományos kritikát is tudjon gyakorolni a sok elméleten, véleményen és statisztikán, mert hiszen a rák kórokozóját még a tudomány nem tudta teljes határozottsággal megállapítani. A tudomány e téren még csak kísérleteknél tart, bár el kell ismerni, hogy a gyógyítás terén nagy az előrehaladás.

A rák gyógyítása mai tudásunk szerint rádium nélkül alig végezhető — írja Manninger professzor — de nemcsak a rádium gyógyítja a rákot, sőt erősen hangsúlyozza, hogy nemcsak a rádium mennyisége szabja meg a gyógyulást, hanem leginkább az orvos személyétől és tudásától függ az. Csak az az orvos tud sikert elérni, aki nem a rákot, hanem a beteget gyógyítja. Az az orvos, aki mindig szervezetét, annak ellenálló- és küzdőképességét nézi és nem azt, hogy bizonyos kezelésre milyen gyorsan kisebbedik a daganat. Látott már beteget meghalni azért, mert az alkalmazott kezelés után oly tömeggel árasztotta el a széteső daganat mérgeggel a testet, hogy a daganat eltűnt, de a beteg is elpusztult. Néha nagyobb szolgálatot teljesít az orvos, ha a beteg lelki és testi nyugalomát tudja biztosítani, mintha mindenáron a daganat elpusztítását akarja kiterjesztetni. Tud Budapestben három olyan öngyilkosról, akiket a teljesen indokolatlan rákfélelem kergetett a halálba.

Mit tudunk a rákról?

Semmit: mondják a feketénlátók; keveset: mondjuk mi, akiket a rákkérdés irodalmának követése óvatosságra tanított — írja könyvében a kitünő professzor.

Ha azonban a mai ismereteket összehasonlítjuk azokkal, amelyek az előző kor adott át a mai koraknak, megállapíthatjuk, hogy ez a nemzedék hatalmas méretekben vitte előbbre a tudást. A kutatások legújabb iránya azt bizonyítja, hogy a ráknak nincs egységes kórokozója, ahogy azt a bakteriológusok nemzedékének néhány késői követője még ma is hiszi, de igaz az, hogy a rosszindulatú daganatok sok összetett feltételnek egységes eredője. A kortani éger- és patkánydaganatok nem vihetők át az emberre, tehát ez az elmélet is megdőlt. Az emlősök — köztük az ember — rosszindulatú daganata sok tényező együttes hatására keletkező kortani betegség, amely a legkülönbözőbb szövettani képekben jelentkezhetik.

Örökíthető-e a rák?

Ez a kérdés már régóta foglalkoztatja a szakköröket. Manninger professzor szerint az örökítés csak a kísérleti egerek és patkányok világában lehet bizonyos fokig megállapítani, az embernél az örökítés nem állapítható meg. Liek német tudós a Hohenzollern-család példájára hivatkozik. III. Frigyes és felesége rákban haltak el. A zóta már a második nemzedék érte el a rákos kórt, de egyetlenegy rákeset sem jelentkezett az igen nagy számú családban. Manninger tanár azt is kifejti könyvében, hogy a rák nem fertőző betegség. Semmiesetre sem oly értelemben, mint a kanyaró, kolera, vagy tüdővész. Azon nem csodálkozhatunk, hogy a bakteriológia első diadalutjának mámorában több nagy orvosi agvvelő — minthogy külsőleg sok a hasonlóság a lassabb lefolyású fertőző bajok és a rák okozta elváltozások között

— minden eszközzel a rák fertőző kórokozóját kereste.

Mindaz, amit ma a rák keletkezéséről tudunk, azt igazolja, hogy a sejtnak ráksejtté való átalakulását nem valami egyszerű, kívülről bevitt élő szervezet indítja meg, tehát a rák nem fertőző betegség. Ha az utolsó ötven év legmegbízhatóbb statisztikája alapján számítjuk ki a rákban elhaltak számát, azt találjuk, hogy éventenként a földön 2 millió ember hal meg rákban. Az ötven év alatt tehát 100 millió ember pusztult el ebben a betegségben, de egyetlen esetet sem ismerünk, amelyben az átvitel emberről-emberre teljes biztonsággal lett volna megállapítható.

Szaporodik-e a rákesetek száma?

A rákesetek száma csak abban az arányban szaporodik, ahogy az emberiség. Hogy ma aránylag mégis több ember hal meg rákban, mint egy emberöltővel ezelőtt, az annak tulajdonítható, hogy több ember éri meg azt a kort, amikor a rák gyakoribbá válik. Ezelőtt egy félvévszázaddal nem is ismerték úgy fel az orvosok a rákot, mint ma. A kórházakban, ahol a kiválóbb orvosok működnek, a halált okozó belső rákok együttesét még ma sem ismerjük fel.

Németország egyik legjobb statisztikusa a rákról ezt írja: „A rákot valóban az ötven évesek fölötti állomány szabályozójának kell tekintenünk. A ráknak az a feladata, hogy az eddig egészségesen maradtak között nagytakarítást végezzen.“ Egy másik ennél is epesebb, azt számoltatta ki, hogy ha sikerülne valakinek a rák biztos gyógyítása, minden állam háztartása felborulna, mert nem tudná az elagottak eltartásának költségeit előteremteni.

Hogyan fejlődik a rák?

Homályos elméletek szárai kísérleték meg a rák körfejlődésének kiderítését. Kísérleti állatok tömegei pusztultak el anélkül, hogy teljesen tisztázódott volna ez a kérdés.

Lényegében ma sem tudunk többet a rák keletkezéséről, mint apáink. A mi emberöltőnk csak arra tanított meg bennünket, hogy mi nem oka a rák keletkezésének.

Az utolsó évtized a vizsgálatok igen nagy tömegét termelte ki. Ez ma még rendezetlen építőanyag formájában összevissza fekszik az archívumok polcain. De azért már kezd e téren derengeni. Kiderült az, hogy a különböző rosszindulatú daganatok lényege egy, ha szövettani szempontból más szerkezetűek is.

A rák gyógyítása

Az orvosnak — írja Manninger professzor — az a teendője, hogy a felismert rákos daganatot minél előbb felismerje és elpusztítsa. Az elsődleges góc kiirtása abban az időben, amikor még egyéb áttételek nincsenek, véglegesen megszüntetheti a betegséget. Ezt azért kell nyomtatékosan hangsúlyozni, mert még ma is akadnak orvosok, akik nem hisznek a rák gyógyításában. A németek által hirdített kráziis — nedvbomlás — nem a rák kórokozója, hanem annak következménye.

A rák gyógyítása tehát kétféleképpen történik. Sugaras kezelés és mütét útján. Ott, ahol erre a berendezés meg van és ahol e rákhoz hozzáférhetünk, elsősorban a sugaras kezelést kell ajánlani. Tisztában kell lennünk azonban azval, hogy ez ma a rákeseteknek csak egyötödében lehetséges. Ha egy pillantást vetünk Hofman amerikai statisztikájára, amely a leggyakoribb rákfészkek elosztását mutatja férfiak és nők között, akkor láthatjuk, hogy a rákos férfiaknak csak 19.9 százaléka lehet besugárzással gyógyítani, míg a nőknél az akkori méh- és petefészkrákot, ha idejekorán kezelés alá vesszük, majdnem biztosan lehet gyógyítani, vagy visszafejleszteni.

Ma még áll a harc a sebészek és a besugárzók között. Van orvos, aki olyan művésze a művészetnek, hogy néhány százalékkal jobb végső eredményt tud kimutatni, mint az átlagos sugárkezelő, de vannak mintaszerűen vezetett besugárzó intézetek, amelyek éppen olyan csúcsteljesítményt tudnak elérni, mint a legkitünőbb sebészek.

Manninger tanár tudományos könyve, amelyből csak általános részeket vettünk ki, nagy értéke az orvosi irodalomnak, mert a rákkérdés legalaposabb ismerője ad benne utbaigazítást a falusi orvosoknak, hogy ezt a pusztító népbetegséget kellő gondossággal és lehető legjobbban visszaszoríthatják.

V. P.

SZÍNHÁZ-FILM

Szombaton és vasárnap este: **GÜL BABA**

Teljesen új köntösben, új díszletekkel, gyönyörű korszakos ümökkel, a Gróf László stilszerű új rendezésében kerül színre szombaton és vasárnap este Huszka—Martos regényes daljátéka, a Gül baba. Solymosán Magda, a János vitéz megszemélyesítője, a Gül babában ismét magyaros figurát, az örök kóbor Gábor diákok játssza, ak hű kísérőjével, Mújko cigánnyal (Csóka József) belopakodik Gül baba (Tóth Elek) házának udva:ába és gyönyörű magyaros dalával elnyeri Gül

baba leányának, Lellának (S efanidesz Ili) szerelmét. Sok szontagságon keresztül, ahol szembe kerül Kucsuk Ali basával (Borovszky Oszkár) és a budai bíróval (Tompa Sándor), végre egymásé lehetnek. Ezt a gyönyörű romantikus mesét szövi át szebbnél-szebb melódiaikkal Huszka Jenő muzsikája és az új mezbe öltöztetett Gül baba így bizonyára éppen olyan sikert fog aratni ezen a felújításban, mint bármelyik modern nagyalkertü operett.

A jövő hét nagy szenzációja: Az ur katonái

Merész lépésre határozta el magát színházunk igazgatósága, amikor másorra tűzte Ernmet Leverynek, a híres angol írónek ezidei legnagyobbkerü prózai udonságát, „Az ur katonái“.

A darab Londonban több mint 500-szor került színre s Budapestén is elhagyta már a 200-adik előadását. A darab mély és valóságos tárgya miatt, minden felekezet főpapja a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott róla. Jellemző a darab nagyszerűségére, hogy az Ictio Catholca különvonatoka szervezett és indított Magyarország különböző részeiből Budapestre, hogy a vidéken élő közönségnek is módjában álljon megnézni ezt a darabot, amely témájánál és eszme szépségénél fogva egyedülálló a színházi irodalomban.

Ravasz László református püspök a „Re-

formás szemlében“ írt mélyszántó tanulmányt a darabról, mg Hevesi főrabbi az „Egyenlőségben“ hívta fel a zsidóságát, mintegy kötelességévé téve mindenkinek, hogy Az ur katonái c. darabot nézze meg.

Nálunk a jövő hét elején kerül színre Az ur katonái parádés szereposztásban, dr Kádár Imre igazgató rendezésében. A darabban fellép Kovács György is, a budapesti Vígsház tőlünk elszármazott művésze, ami külön érdekességét és értékét ad az új bemutatónak. Az ur katonái párr, különlegesen díszletei már készülnek s bá tan mondhatjuk, hogy Az ur katonái előadása az utóbbi évek legnagyobb színházi eseménye lesz s egyúttal a Magyar Színház legnehezebb feladata.

HETI MŰSOR:

Szombat d. u. 4: **A vihar.** (Ifjúsági előadás, olcsó helyárrakkal). — Este 9: **Gül baba.** (A klasszikus operett-ciklus előadása, teljesen új betanulásban, új díszletekkel, új kosztümökkel. Rendező: Gróf László. Főszerepekben: Solymosán Magda, S efanidesz Ili, Miklóssy Magit, Tóth Elek, Csóka József, Tompa Sándor, Borovszky Oszkár, Sándor Andor. Premier bérlet 17.)

Vasárnap d. u. 3: **Csárdáskirálynő.** (Olcsó helyárrakkal).

Vasárnap d. u. 6: **Erettségi** (Hetedszer). — Este 9: **Gül baba** (Rendes bérlet 17).

Hétfő fél 9: **A vihar.** (Irodalmi propaganda-előadás olcsó helyárrakkal.)

ROMAN OPERA MŰSORA:

Szombaton, január 18-án: (Iskolai matiné): **Mefistofeles.**

Vasárnap, január 19-én (este): **Figaro házassága.**

Hétfőn, január 20-án: **Vig özvegy.** (Munkás-előadás).

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Világvárosi műsor. Három film: I. Lubianika grófnő tika. Gustav Fröhlich, Olga Tschschowa. II. Sziv béklyói. Joan Crawford, Clark Gable. III. Fanny házassodik. Helyárok: 9 és 13 lej. Kezlete: 3, 6, 9.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, szombaton premier: „A reptőliszt“ (Echipaj). Kessel világhírű regényének filmvázolata. Fősz.: Annabella, Jean Piere Aumont, Jean Murat. A francia filmgyártás d. adala. Az „Ordonanc“ testvérfilmje. Film előtt új journal. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órákor. Számozott jegyek elővételben a mozgó irodájában elérhető 10 órától.

ARTIST KIN

cuhrász, eljegyzésekre, esküvőkre s egyéb alkalmakra rendeléseket a legzebb kivitelben, rutányosan készít. Adler, Str. Dubáir

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, január 18.

Bucuresti. 17: Katonazene. 19: Hírek. 19:15: Lemezek. 19:35: Közvetítés az Operaházról. 22:55: Hírek. 23: Vendéglői zene.

Budapest. 6:45: Torna, utána hangemezek. 10: Hírek. 1: Hanglemezek. 5: Hárfakét és 6: Cigányzene. 7:40: A Bud pest. Hangversenyzenekar. 11:30: Táncclemezek. 24: Cigányzene. 0:05: Hírek.

Bécs. 19:35: A bécsi férfienekkar hangversenye. 22:10: Unnska Eugénia hegédül. — 23:05: Táncclemezek.

Brüsszel. 19:50: Schaubert: Részletek a C-dúr szimfóniából. 21: Szimfónikus zene.

Droitwich. 17:30: Szalónzene altal. 21:30: Tarka zenés da est. 21: Szór.koztató zene fuvolaszóloval.

Hilversum. 23:10: Rádiózenekar, ének-negyed, jazz.

Ljubljana. 18: Könyv zene. 22:15: Rádiózenekar.

Milánó. 20:35: A Polifonica Romana hangversenye.

Oslo. 20: Kabaré.

Paris. 17:30: Hangverseny. 21:30: Az állami zenekar hangversenye, Haley énekesnővel.

Poste Parisien. 20:35: Dallemezek. 20:50: Kubai zenekar.

Radio Paris. 19:30: Népsze.ü szvitok lemezen. 21:45: Massene: Don Quichotte 5 felvonásos opera.

Regional. 19:30: King szalónzenekar tenorral. 22: Puccini: Pillangók saszony részletek.

Riga. 11: Szimfónikus hangverseny.

Róma. 20:35: Pizzetti: L'Orsevev, opera a Sca'abol.

Toulouse. 19:05: Szalónzene. 23:35: Argentin zene. 24: Kivánságlemezek.

Varsó. 22: Szimfónikus hangverseny.

Zágráb. 21:30: Mandolin- és gitárzenekar.

IMÉDIA L'OREAL Párizsi cég **HAJFESTÉK-je**

a legújokéletekesebb és itmény

Minden drogeriában és jobb női fodrásznál kapható!

PHILIP INGELE STANDAR

rák
olcsón k
CONST

— Timisoaran is ta ügyvédék. Alu moktata ügyvéde deményező csoport összes kartársanka 1936 jan. 19-én d. nagytermében tar vezkedésünk célja fentarása, a Kam ságjagainak és hiv me, visszautasítva ügyvédi kamara él becsempészni. Vas 7.30 órákor a bucu kollegánkat fogadj Elena álomason. Des'deriu Goit, dr Petrovici, dr Ioan

— Hadüzenet mi ból jelentik: Igen é Royer professzor, a tudós már régen k zok ellenszerei. A zül tudvalevőleg a könnyfakasztó, köh tássai idének elő sárga- és zöldker lást végeznek a bō ben és biztos halál szeret sikerül meg rint, Royer profess gázokkal mérgezett ujonnan felfedzett csakhamar vissza ket a megngezett tudományos körökb tulajdoniának.

— A WIZO és D tevkenységé Baja sárnap este a bala WIZO csoport a De zet közreműködéséve rendez Lion Feucht vérek“ című műve követezőképpen ala elnök, Boros Pálné, stein Nándor, dr Arnold és Weisz S A tárgyalás anyagá előadni, mint köp ponját dr Hermann delemét dr Fendré viseini. A '86-évsy dr Frankovits M., Baia-Mare és a k érdekföldéssel várja lefolyását.

— Uj csillagot írják: A kalifornia gáló uj csillagot f térfogata csak a H része, olyan sürű, h cen imé-eréknél 3,400,000-szer nagy kőre csak négy mé pé“nek elvezett labda súlya ezer zép ermetű, a Föld Fehér Törpén 254,6 beri tes: ilyen iró alatt sz'folyna, m

— Kíméletlen de Nemcsak Franciaor fiác.ös politika, ha Az Economist vars ségve és: egysenl f.citjérek elünte szállítják az állam nyugdíjsok járat csökkenése a fels százalékot is eléri f.kfizetéses embere eset, hogy a kö helyreállítás érde zatokat. Erélyes lengyi kormány a tében s és ezt az karte leket sz'goruz ügyi hatóságok az szorítását akarják dekében a megiev mntegy százat fel sági körökben nar mizmussal a helyz fiácós oltika sike

UJ KELET Legújabb hírek

Olasz jelentés szerint Grazziani tábornok csapatainak teljes győzelmével végződött a déli fronton kezdődött ütközet

Visszavonulóban vannak az abesszin csapatok. Százhusz kilométert haladtak előre az olaszok. Anglia egyhangú határozatot akar az olajszankciók ügyében. Nagy angol haderő szállt partra Egyiptomban

London, január 17. Az abessziniai déli fronton tovább folyik az olasz támadás. Sőt az utolsó táviratok szerint a támadás arcvonalán a kis szélesedést Saasbaneh, Dzsisziga és Harrar irányában. Az olaszok min egy 70 kilométert haladtak előre. Az előrehaladás stratégiai jelentőségét azonban az óriási kiterjedésű déli fronton egy óra még nem lehet világosan megállapítani.

Az objektív feni tudósítással egyidejűleg olasz jelentés arról számol be, hogy a déli fronton a hadműveletek mindinkább kifejtődnek. A Gana le Doria melletti csatában az olaszok 70 kilométernyire előrehaladtak és Desla rasz csapatait megfutamították. Irregularis csapatok és fehér katonák előnyomulnak a Shebel völgyében és a Fafin-völgyben. Az olasz balszárny elleni fenyegetés így megszűnt és az olasz hadsereg most folytathatja az előnyomulást: Sasa Banah—Dzsisziga—Harrar felé.

Anglia nem ejtette el a kőolaj-szankciók tervét

Genf, január 17. Még mindig nem lehet világosan látni, hogy mi lesz Genfben a kőolaj-szankciók kérdésével. Angol részről tegnap egy a Reuter-ügynökség, mint a Press Association illetékes köréből nyert értesülés alapján cáfol a hírt, hogy a londoni kormány eljuttatta volna a kőolaj-szankciók tervét. Londoni lapok szerint azonban Anglia erősen fog ragaszkodni az egyhangú határozathoz és az esetleg végrehajtható határozat minden tekintetben kollektív végrehajtásához. A kérdés újra szükségesé vált alapos megvizsgálásáról is beszélnek Londonban, ami arra mutat, hogy Egen nem fog akadályt gördíteni az elé, hogy a szankciók elrendelését az előfeltételek nélkülözhetetlen megvizsgálása címén a Népszövetség módszere szerint elhaaszták. A Press Association értesülése szerint az angol kormány a kőolajszankciók bevezetését kívánja, de feltételként fogja kikötni, hogy ebben az intézkedésben a kollektív együttműködés elvének alapján az összes népszövetségi tagállamok résztvegyenek. Ugyanakkor az angol kormány javasolni fogja egy műszaki bizottság kiküldését, amely hivatva lesz megállapítani: 1. Olaszország jelenlegi kőolajkészletét. 2. Az olaszok jövőbeli kőolajkészletét. 3. Milyen kőolajszállítványokra számíthat Olaszország a zárlat elrendelése esetén.

Az olaszok cáfolják az angol Vörös Kereszt-állomás bombázását

Róma, január 17. Olasz hivatalos jelentés szerint valótlán, hogy az olasz repülők angol Vörös Kereszt-állomás bombáztak. Az olaszok abesszin csapatok és táborokat bombáztak. Egyik helyen 200, másik helyen 500 sátorból álló sátorvárost. A repülők nem veték észre és az nem is lehet észrevenni, hogy a sátrak között valamelyik Vörös Kereszt jellel van megjelölve, mert ez csak abban az esetben vehető észre, ha teljesen elkülönítve van a többi sátról, nem pedig azok között helyezve. Egyébként nincs szó egy angol egészségügyi misszióról, hanem egy abessziniai segélyhelyről, amelyet egy angol alattvaló vezetett.

Olasz önbiztatás

Róma, január 17. (Rador.) A Giornale d'Italia vezércikkét közö, amely megállapítja, hogy a gazdaság osromra romlott a hónapjában Olaszország erősebb és biztosabb, mint valaha. A szankciók államok csalákozta, amikor azt hitték, hogy a szankciókkal halálos csapás mérnek a faszmusra. Ezek az államok elfejt ki, hogy Olaszország, habár egy szegény nemzet lakja, gazdaságilag erős, mert munkakódex alapján irányított gazdaságoskodása van és a korporatív rendszer minden ellenségeskedése és nehézséggel egységes és félelmes frontját állítja szembe.

Olaszország mindvégig ki fog tartani — fejezi be cikkét a lap — de levonja a tanulságot és a jövőre nézve az az óriási haszna lesz, hogy gyekszik majd megvalósítani gazdaság függetlenségét.

Róma, január 17. (Rador.) Az olasz kormány jegyzékét intézett a Népszövetséghez, amelyben tiltakozik az abesszin barbár cselekedetei: többek között a dum-dum-golyók használata ellen és azt állítja, hogy

az abessziniek a Vörös Kereszt jellel visszaélnének.

Angol dandár szállt partra Egyiptomban

Párizs, január 17. (Rador.) A Petit Parisien jelenti Kairóból, hogy ott tegnap egy angol dandár szállt partra Howard tábornok vezetésével. A lap szerint rövid időn belül 20.000 angol katona érkezett Egyiptomba, ahol most az angol haderő 75.000 főre emelkedett. A cél Egyiptom és Szudán biztosítása minden ellenséges támadással szemben.

Róma, január 17. (Rador.) A mai olasz hivatalos hadijelentés szerint a Canale Dorianál január 12-én kezdődött ütközet Grazziani tábornok csapatainak teljes győzelmével végződött. A megvert ellenség most rendszertelen visszavonulásban van. Az abesszin hátrétek utolsó ellenállását is megtörték az olaszok, akik az egész harcvezetésben előretolták állásaikat. Desza rasz csapatainak rendje felbomlott és a karavánutakon vonulnak vissza északra, Dolo irányában. Újabb római jelentés szerint az olasz csap

patok 120 kilométernyire távolodtak el elindulás pontjaiktól az ellenség üldözése során, amely már nem tanúsít ellenállást. A gyalogság, tüzérség és aviatika közti tökéletes együttműködés súlyos veszteségeket okozott az ellenségnek. Tegnap estig 4000 halottat számláltak meg az abessziniek oldalán. Már az első napokban az olaszok számos foglyot ejtettek és n-gymennyiségű hadianyagot zsákmányoltak.

Olasz részről a veszteségek állítólag jelentéktelenek. Ugyan az olasz, mint a gyarmati és eritreali csapatok értéke minden dícséretet felülmúl. Az eritreali fronton az olasz aviatika Tembien környékén nagyobb abesszin különítményt bombázott, amely Ambadam és Quoram felé tartott.

Az olasz kormány részvess a népszövetségi tanács ülésén

Genf, január 17. (Rador.) Az olaszok népszövetségi delegációja egyik szállóházban szobákat foglalt Alo's és Rocco számára, ami arra mutat, hogy az olasz kormány képviselteti magát a népszövetségi tanács legközelebbi ülésén.

Hétfőtől a Royal Mozzóban A fekete szoba főszt.: BORIS KARLOFF

Japán hajlandó békepolitikát folytatni, ha a Távolkeleten döntő faktornak ismerik el

Óriási érdeklődéssel fordul a japán sajtó az angliai tengerészeti fegyverkezések iránt

London, január 17. (Rador.) A japán lapok szerint Japán nem akarja provokálni a tengerészeti fegyverkezés fokozását és békepolitikát kíván folytatni azzal a feltétellel azonban, hogy a Távolkeleten Japánt ismerjék el döntő faktornak.

Anglia tengerészeti fegyverkezési tervét az egész japán sajtó hatalmas érdeklődéssel váltják ki. Még az olasz-abesszin konfliktus kommentárjai, valamint a petróleumszankciók kérdése is másodrangú kérdéssé vált. A Daily Telegraph szerint a hajóépítési program megvalósítása sok millió font sterlinget igényel majd. Mo-

dernizálni kell a felszerelést, fokozni a légi haderők számát. 70 új pánclóst építeni, modernné tenni a partok védelmét, megerősíteni Malta és Singapore stratégiai pontokat.

London, január 17. (Rador.) A sajtó értesülése szerint Nagy-Britannia új fegyverkezési programja értelmében a hadifelszereléseket rendkívüli mértékben fogják modernizálni és a zsoldos-hadsereg számát fel fogják emelni, hasonlóképpen a légi haderőket is. A hajóépítési program értelmében öt év alatt 70 pánclóshajót fognak építeni.

A kormány és a Banca Nationala hivatalos véleménye a Cagero-panamáról

Hamisítások és nem politikusok, vagy kijárók bünei után nyomoznak a Cagero ügyben

Bucuresti, január 17. A Cagero-üggyel kapcsolatban kormánykörökben és a Banca Nationala körében tegnap a következőket szegették le:

Az egész világ azt kérde, hogyan lehet, hogy kereskedelmi mérlegünk több milliárdos felesleggel zárul és a Nemzeti Banknak nincsenek megfelelő devizái?

Ezt kérdezte Mitita Constantinescu bankkormányzó is: Kivitelünk van, kereskedelmi mérlegünk aktív. A devizakészletünk mégis elpárolog, a lej értéke csökken a határonak túl és vásárló ereje az országban esik. A drágaság mind aggodalmat keltőbb méreteket ölt.

Ez volt a helyzet, amikor Constantines-

cu átvette a jegybank igazgatását. Mikor a bankkormányzó meggyőződött arról, hogy a Banca Nationala egyes irodái nem állanak távol bizonyos családokkal keresztülvitt ügyektől, amiket a kivitelből származó devizákkal üznek, az egész ügyet jelentette az ügyészségnek.

A Dinu Bratianu lakásán tegnap tartott értekezleten egy liberális pártelnök, mint Tatarescu kijelentették, hogy teljes mértékben egyetértenek abban, hogy az összes bűnösöket meg kell büntetni. A pénzügyminisztérium, az importőrök, Blokkja és a Steaua Romana szintén mindent megtettek a családok felderítésére. Egyébként a vizsgálatot kiterjesztik más

petróleum és kivittel foglalkozó cégekre annak megállapítása végett, hogy irattárak adatai egyeznek-e a Banca Nationala okmányival.

A liberális párt körében azt állítják, hogy a Cagero-ügy vizsgálata — írja a Lupta — mindinkább azt bizonyítja, hogy hamisításról van szó, aminek semmi kapcsolata nincs valamilyen politikai intézménnyel és még kevésbé a kormányval. Ebből arra következtetnek, hogy a szankciókat nem fogják kiterjeszteni bizonyos szőben forgó politikásokra, hanem csak a hamisítások értelmi szerzőit és elkövetőit fogják megbüntetni.

Dinu Bratianu ma ismételt érdeklődést az ügy menete iránt és fogadta Creteanu-t, a Banca Româneasca igazgatóját.

A pénzügyminisztériumban ma fontos értekezletet tartottak V. Antonescu elnökletével, amelyen Cristu Simionescu, Neagu Procopiu és Vulcurescu vámgazgató vetek részt. Elhatározták, hogy a főbb kivitel pontokra külön vizsgálóbizottságokat küldenek, amelyek revízió alá veszik a kompenzáció útján kivitt eszközölt összes petróleumtermelő és más vállalatok exportdeklarációit annak megállapítására, hogy azok egyeznek-e a Banca Nationala-nál letett iratokkal. E bizottságok igyekeznek majd megállapítani azt is, hogy az illető vállalatok reális nyilatkozatokat adtak be és az állam jogait nem sértették-e meg.

Constantába már meg is érkezett a kiküldött bizottság, amelynek tagjai három felügyelő, akik a vizsgálatot megkezdték.

Ugyancsak a Cagero-üggyel kapcsolatban más devizacsúst fedeztek fel Brailában. Az ottani Halpern-testvérek gabona cég cca 100 millióval károsította meg az államot örvénytelen operációival. A cég két társtulajdosát, valamint két tisztviselőjét letartóztatták.

Jelentkezett Tita Cristescu gyilkosa

Bucuresti, január 17. Titeanu belügyi államtitkárnál ma megjelent egy egyén, aki azt állítja, hogy ő gyilkolta meg Tita Cristescut. Azt hiszik, hogy gyengeelméjűről van szó, de adatak az illetékes hatóságoknak.

Felmentik Staviskynét?

Párizs, január 17. (Rador.) Jólétesült körök szerint a Stavisky-ügyben a következőket fogják felmenteni: Staviskynét, Albert Dubarryt, Camille Aymardot, Paul Lévyt, Pierre Dariust és Darraulot.

Megtalálták a déli sarkvidéken ötvennégy nappal ezelőtt eltűnt amerikai repülőket. Londonból jelentik: Ellsworth és Kenyon repülőket, akik 54 nappal ezelőtt a déli sarkvidéken eltűntek, a Discovery hajó megtalálta. A repülők elmondották, hogy gépük 35 kilométernyire Little Amerikától kénytelen volt leszállni, mert benzinkészletük kifogyott. Szánon mentek Little Amerikába, ahol zóta várnak megmentésükre.

Sztrájkba léptek az összes párizsi fakultások diákjai. Párizsból írják: Az összes fakultások diákjai ma sztrájkba léptek, még a bizonyos számú egyetemi hallgató a rendőrség védelme aatt végghalgtatta a kurzusokat. Az uccákon az eső cécára, nagyszámú diák kommentálja az eseményeket és igyekezik a sztrájktrókeket inzultálni. Amikor nagyobb csoportok alakulnak, a rendőrség közbelép és szétoszlatja őket. Eddig egyetlen komolyabb incidens sem adódott.

A könyvelésről, számlázásról, felbélyegzésről, könyvek megőrzéséről szóló legfontosabb rendelkezéseket tartalmazó, folyó év augusztus 15-én életbelépet 308.659—1935 sz. miniszteri rendelet magyar fordítása kapható dr. Mandel, Fordi Irodában, Str. Memorandului 24. Ára 10.—, vidékre 20.— lej (belyegben).

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó S. R. Gyomai Cs. Strada Baros L. Fap 18

CENZURAT

Antiszemitizm az olasz sajtó

Olaszország azon ahol nincs zsidók nem volt antiszemitizm. Az olasz—abesszin melte.

Nemrég még a propagandája, hogy a zsidóság körében hogy általában nagy érdeklődés, hogy Olaszország világ közvéleményét.

Néhány héttel ezelőtt az olasz lapok kolónián az ott élő zsidók az abesszin hogy lépjenek a ne latába és indokolás elsősorban zsidók, e ségre kötelezi őket palesztinai építést k.

Ezen a téren az az az utóbbi időben.

Az angol—olasz csán néhány száma egyes országokban hangulattart a zsidó

Az „Il Tevere” clyet ugyan nem teki egy organumnak,

ami az olvasó közmának vezérékkelébe az olasz-ellenes kar ni forrása a szabadk.

A „Mare Aurelio” lap legutóbbi száma mita karikatúrát cjunp. A rajz néh zsidó bankárt ábráz

hogy mennyit fogu háborun. „Egy fé egyik. És hányan f másik. Ötmillió emb száz líra kell fejnek

Kül elakarja el szörnyűségek és k hogy a zsidóság szit és spekulál a hábo u

Nem kell mondan antiszemitizmus dolg kon és cikkekben és az olasz fasizmus k az egészen alacsony modnia.

Mélyre kellett süll kellett esnie a fasz gándája már az a nyalodik.

Kül akar útni ez kal az olasz sajtó?

Az olasz zsidókai Azok a legnagyobb hazafiaságukról te időben. Rajuk tehát olasz fasizmusnak. asszimilálódtak az u édekkel és aspir

A világ zsidósága A zsidó nép szer sabb küzdelmet vi len vágya és önaja világon, deket a ne zót, hogy tenartin tét. És bekét Palesz országát.

Ha a zsidóság v delem a béke szám a béke a világon. s el a béke sorsát, véres háboru feé v

Eihangza a Stavi

Párizs, január 18 a következő életet Tissert 7 évi ké

5 évi fogházra, Hayo 5 évi börtönrre, D Gueb'n 5 évi börtö

lábortokot 2 év f fogházza és E itették. Tissier: kv enyhítő körü mélye